

ETKİLEŞİMLİ ETKİNLİK KİTAPÇIĞI

GÖKDENİZ MEDENİYETLER TURUNDA

VILDAN ÖZDEMİR

Dünyayı Değiştiren Uygarlık
SÜMERLER

OKUDUĞUNU ANLAMA

Kazanım: Metindeki olaylar, kişiler ve verilen bilgiler arasında ilişki kurar.

1- Gökdeniz neden Âlim'in son günlerdeki **davranışlarından** endişelenmiştir?

.....

.....

2- Hafize Teyze neden Âlim'in **durumundan** şüphelenmiştir?

.....

.....

3- Sümerler neden **insanlık tarihi açısından** önemli bir medeniyet olarak görülmektedir?

.....

.....

4- Küçük Gökdeniz **gezi sırasında** hangi davranışıyla herkesi şaşırtmıştır?

.....

.....

5- **Sence** Âlim küçük Gökdeniz'i başta hafife almakla hangi hatayı yapmıştır? Açıklayınız.

.....

.....

S Ö Z C Ü K

ETKİNLİĞİ -1

Deyimin İzini Sür

Kazanım: Metinde geçen deyimlerin anlamını bağlamdan çıkarır.

Yönerge: Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını uygun açıklamalarla eşleştiriniz.

Deyimler:

1. Aş ayı oynamaz
2. Dizlerimin bağı çözöldü
3. Ağzı açık kalmak

Açıklamalar:

- a) Çok şaşırarak
- b) Açken bir işi yapmakta zorlanmak
- c) Korkudan veya heyecandan güçsüz hissetmek

SÖZCÜK ETKİNLİĞİ -2

Kavramı
Bul

Kazanım:

Metindeki kavramların anlamını bağlamdan çıkarır.

Yönerge:

Açıklamaları okuyup doğru kavramı yazınız.

1. Sümerlerin çok katlı tapınaklarına verilen ad:

-----

2. Yazının ilk örneklerinin işlendiği sistem:

-----

3. Sümerlerin dinî açıdan önemli gördüğü şehir:

-----

4. Günleri ve ayları düzenlemek için kullanılan sistem:

CÜMLE ETKİNLİĞİ

-1

Dengeyi kuruyorum

Kazanım:

Duygu ve düşüncelerini uygun cümlelerle ifade eder.

Yönerge:

Aşağıdaki durumlar için uygun çözüm cümleleri yazınız.

Durum 1:

Arkadaşın çok çalışıyor ama hiç dinlenmiyor.

Durum 2:

Bir arkadaşın seni dinlemeden karar verdi.

CÜMLE ETKİNLİĞİ -2

SebeP-Sonuç kuruyorum

Kazanım:

SebeP-sonuç ilişkisi kurar.

Yönerge:

Cümleri tamamlayınız.

1. Sümerler takvim geliştirmiştir çünkü

-----

2. Sümerler tekerleği kullanmıştır çünkü

METİN ETKİNLİĞİ

Ben Bir Bilim Muhabiriyim

Kazanım:

Metinden bilgi seçer ve düzenli biçimde aktarır.

Yönerge:

Bir çocuk muhabir olduğunuzu düşünün. Sümerler hakkında kısa bir haber hazırlayın.

Aşağıdaki bilgilere yer veriniz:

Yaşadıkları bölge:

En önemli icatları:

Beni en çok şaşırtan bilgi:

MATEMATİK

ETKİNLİĞİ -1

Hitit Şehir Hesapları

Kazanım:

Doğal sayılarla çok adımlı problemler çözer.

1- 1. Problem

Bir Sümer okulunda sabah **145 öğrenci**, öğleden sonra **175 öğrenci** ders gördü. Toplam kaç öğrenci ders görmüştür?

2- 2. Problem

Bir çiftçi her gün **32 metre** sulama kanalı açıyor. 6 gün sonunda toplam kaç metre kanal açılmış olur?

3- 3. Problem

Bir depoda **680 kil tablet** vardı. Bunların **245 tanesi** araştırma için alındı. Depoda kaç tablet kaldı?

4- 4. Problem

Bir şehirde **125**, başka bir şehirde **140** çiftçi yaşıyor. Toplam kaç çiftçi vardır?

FEN BİLİMLERİ ETKİNLİĞİ

Tekerlek Neden
Önemliydi?

Kazanım:

Basit makinelerin günlük yaşamı nasıl kolaylaştırdığını açıklar.

Yönerge:

1. Tekerlek insanların işlerini nasıl kolaylaştırmış olabilir?

-----

2. Su kanalları tarımı nasıl geliştirmiş olabilir?

-----

3. Bataklıkların tarım alanına dönüştürülmesi neden önemlidir?

KENDİNİ İFADE ETME ETKİNLİĞİ

Ben Bir Mucit Olsaydım

Kazanım:

Hayallerini ve düşüncelerini yazılı olarak ifade eder.

Yönerge:

Eğer Sümerler döneminde yaşayan bir mucit olsaydın hangi sorunu çözmek isterdin? Neden?

GRUP

ÇALIŞMASI ETKİNLİĞİ

Geleceğin İcadı

Kazanım:

Grup içinde iş birliği yapar ve ortak fikir geliştirir.

Yönerge:

4 kişilik gruplar oluşturunuz.

Sümerlerden ilham alarak yeni bir icat tasarlayınız.

Birlikte karar veriniz:

- İcadınızın adı ne olacak?
- Hangi problemi çözecek?
- İnsanlara nasıl yardım edecek?

Sonra sınıfta tanıtınız.

GÖRSEL SANATLAR

Sümer İcadını Çiziyorum

Kazanım: Görsel sembollerle düşüncelerini ifade eder.

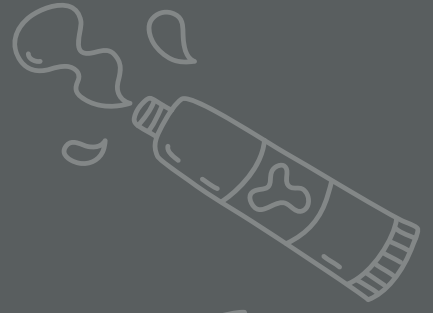
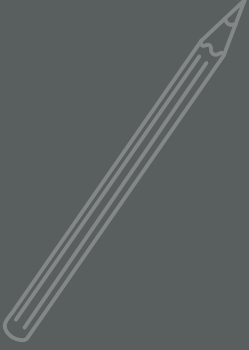
Yönerge:

Sümerlerin hayatı kolaylaştıran bir buluşundan ilham alarak bir çizim yap.

Çiziminde şu örneklerden birini seçebilirsin:

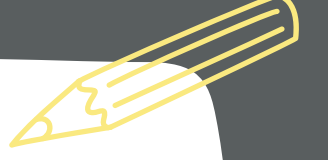
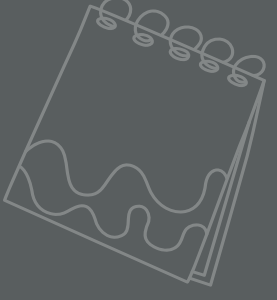
- Tekerlek
- Sulama kanalı
- Kil tablet

Çiziminin altına seçtiğin buluşun ne işe yaradığını bir cümleyle yaz.

Hadi Őimdi

ÇİZ VE BOYA

SÜMERLER

CEVAP ANAHTARI

Okuduğunu Anlama

1. Gökdeniz, Âlim'in son günlerde sürekli çalışması, dinlenmeye zaman ayırmaması ve her konuda en iyisi olmaya çalışması nedeniyle endişelenmiştir.
2. Hafize Teyze, Âlim'in normalden fazla çalıştığını, daha az dinlendiğini ve davranışlarının değiştiğini fark ettiği için şüphelenmiştir.
3. Sümerler; yazıyı geliştirmeleri, tekerleği kullanmaları, sayı sistemi ve takvim oluşturmaları nedeniyle insanlık tarihi açısından önemli bir medeniyet olarak görülmektedir.
4. Küçük Gökdeniz, gezi sırasında bilgili, kendinden emin ve rehberlik yapabilecek kadar hazırlıklı davranarak herkesi şaşırtmıştır.
5. **Serbest çalışma**

Sözcük Etkinliği -1

1. Aç ayı oynamaz → **b) Açken bir işi yapmakta zorlanmak**
2. Dizlerimin bağı çözüldü → **c) Korkudan veya heyecandan güçsüz hissetmek**
3. Ağzı açık kalmak → **a) Çok şaşırmak**

Sözcük Etkinliği -2

1. Sümerlerin çok katlı yapıları → **Ziggurat**
2. Yazının ilk örneklerinin işlendiği sistem → **Çivi yazısı**
3. Sümerlerin önemli şehirlerinden biri → **Nippur**
4. Günleri ve ayları düzenlemek için kullanılan sistem → **Takvim**

SÜMERLER

CEVAP ANAHTARI

Cümle Etkinliği -1

Durum 1:

Arkadaşın çok çalışıyor ama hiç dinlenmiyor.

Örnek cevap:

“Çalışman çok güzel ama biraz dinlenmek sana daha iyi gelebilir.”

Cümle Etkinliği -2

1. Sümerler takvim geliştirmiştir çünkü **zamanı, ayları ve mevsimleri düzenli takip etmek istemişlerdir.**
2. Sümerler tekerleği kullanmıştır çünkü **yük taşımayı ve ulaşımı kolaylaştırmak istemişlerdir.**

Metin Etkinliği

Yaşadıkları bölge: Mezopotamya

En önemli icatları: Tekerlek, yazı, takvim, sayı sistemi

Beni en çok şaşırtan bilgi: Serbest çalışma

Matematik Etkinliği

1. Problem

$$145 + 175 = 320$$

Cevap: 320 öğrenci

2. Problem

$$32 \times 6 = 192$$

Cevap: 192 metre

3. Problem

$$680 - 245 = 435$$

Cevap: 435 tablet

4. Problem

$$125 + 140 = 265$$

Cevap: 265 çiftçi

SÜMERLER

CEVAP ANAHTARI

Fen Bilimleri Etkinliği

1. Tekerlek, ağır yüklerin daha kolay taşınmasını ve insanların daha hızlı hareket etmesini sağlamış olabilir.
2. Su kanalları, tarlalara düzenli su ulaşmasını sağlayarak tarımı geliştirmiş olabilir.
3. Bataklıkların tarım alanına dönüştürülmesi, daha fazla ürün yetiştirilmesine ve insanların beslenmesine katkı sağlamıştır.

Kendini İfade Etme Etkinliği

→ Serbest çalışma.

Grup Çalışması

→ Serbest çalışma.

Görsel Sanatlar Etkinliği

→ Serbest çalışma.